

В образовательном стандарте зафиксировано, что иностранный язык – дисциплина, предметом изучения которого является говорение, чтение, письмо на иностранном языке, а в требованиях к знаниям и умениям по иностранному языку – знать основные фонетические, грамматические и лексические правила; уметь характеризовать изучаемый иностранный язык с точки зрения его структурных, лексических и стилистических особенностей; приобрести навыки употребления базовых грамматических структур в речи, ведения общения бытового характера на иностранном языке, пользования правилами речевого этикета, чтения литературы по специальности без словаря с целью извлечения информации и др. Таким образом, упор делается на умения и определенные знания. Найти соответствующее равновесие между этими параметрами – задача итоговой оценки по иностранному языку.

Рейтинговая оценка менее успешна при конечном контроле в виде зачета, а также на старших курсах, когда многие студенты работают по специальности и стремятся к более свободному режиму посещения занятий. Этот способ должен совершенствоваться, и в его системе необходима гибкость.

Представляется, что эта система эффективна для определенных дисциплин, для других может оказаться малоэффективной.

Можно наверняка сказать, что для такого предмета, как иностранный язык, рейтинговая методика оптимальна лишь при умелом ее использовании, а также при предоставлении альтернативного способа оценки в виде специального тестирования.

Г.П. Бушчык, БДЭУ (Мінск)

ВЫКАРЫСТАННЕ РЭЙТЫНГАВАЙ СІСТЭМЫ КАНТРОЛЮ ЗА ВЕДАМІ СТУДЭНТАЎ Ў ВЫКЛАДАННІ ЭКАНАМІЧНАЙ ПІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ

У вучэбным працэсе праблема кантролю за самастойнай працай студэнтаў з'яўляецца адной з найбольш актуальных. Звычайная практика правядзення семінарскіх заняткаў дазваляе вырашаць гэтую праблему толькі часткова, таму што не прадугледжвае кантролю за ведамі кожнага студэнта на кожным семінарскім занятку. Рэйтингавая сістэма кантролю за ведамі студэнтаў дае магчымасць не толькі пракантраліваць працу студэнтаў пад час сяместру, але і ацаніць гэтую працу, паставіць за набытыя веды адзнаку, якая складзе частку экзаменацыйнай адзнакі.

Такая сістэма кантролю за ведамі студэнтаў выкарыстоўваецца на факультэтэ міжнародных эканамічных адносінаў БДЭУ і зарэкамендавала сябе як даволі эфектыўная. У экзаменацыйных ведамасцях выстаўляюцца адзнакі за працу на семінарах, кантрольныя работы, адказ на экзамене і выводзіцца агульная адзнака, якая выстаўляецца ў залі-

ковую кніжку, зыходзячы з працэнтнай вагі кожнай з названых адзнак (на эканамічнай гісторыі Беларусі такая вага вызначаецца наступным чынам: семінары — 40 %, контрольныя работы — 20 % і адказ на экзамене — 40 % агульной адзнакі).

Дзве першыя адзнакі — па семінарах і контрольных работах — з'яўляюцца выніковымі па адпаведных відах працы за семестр. З мэтай дакладнага вызначэння адзнакі па семінарах пад час іх правядзення выкарыстоўваецца метад малых груп. Асноўныя адказы, пытанні, дадаткі да ручаюцца малым групам (па 3—4 у кожнай студэнцкай групе) на семінарскіх занятках, і выступіць у той ці іншай форме мае магчымасць кожны студэнт. Кожны атрымлівае балы, умоўная сума якіх у сярэднім за семінар дазваляе выставіць у канцы семестра адзнаку па семінарах.

Выдатная адзнака па семінарах прадугледжвае выкарыстанне пры адказах матэрыялаў з дадатковай літаратурой: манаграфій, энцыклапедый, статыстычных даведнікаў і г.д. Студэнтам пропаноўваецца рыхтаваць рефераты па дадатковай літаратуре з выступленнямі ў межах 5—7 хвілін. Значную цікавасць у студэнтаў выклікае такая форма працы, як складанне адным са студэнтаў і разгадванне на семінары ўсёй групай крыжаванкі з важнейшых паніццяў, ключавых слоў па тэме семінара.

Для павышэння зацікаўленасці студэнтаў час ад часу выкарыстоўваюцца і такія формы семінараў, як прэс-канферэнцыя, навуковая дыскусія, "машина часу". Пад час такіх семінараў малым групам пропашоўваецца правесці "прэс-канферэнцыі" па тых ці іншых пытаннях альбо ўяўіць сябе прыхільнікамі розных навуковых канцепцый, абгрунтаваць іх і падыскутуваць з апанентамі. З умоўнаю "машиной часу" на адным з семінараў пропаноўваецца перанесціся ў мінулыя часы, уяўіць сябе прадстаўнікамі тых ці іншых гаспадарчых заняткаў, укладаў, грамадскіх груп, расказаць аб іх эканамічнай дзеянасці і ўзаемаадносінах. У выніку ўся акадэмічная група колькасцю 25—30 чалавек уключаецца ў працу на семінары.

Адзнака па контрольных работах вызначаецца як сярэдняя па контрольных, праведзеных пад час семінараў. Контрольныя разлічаны на 5—7 хвілін у пачатку семінараў, носяць тэставы характар, праводзяцца па 6—8-мі варыянтах, робяць апытание стопрацэнтным і таксама арыентуюць студэнтаў на рэгулярную і ўсебаковую падрыхтоўку.

Такім чынам, рэйтынгавая сістэма контролю за самастойнай працягу студэнтаў паказала сваю эфектыўнасць, яна стымулюе рэгулярную падрыхтоўку, зацікаўленасць студэнтаў, павышае аб'ектыўнасць выніковай адзнакі па предмету.

Н.Н. Бондарь, БГЭУ (Мінск)

ТЕСТИРОВАНИЕ КАК РУБЕЖНЫЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ

В условиях, когда развитые страны переходят к информационному типу отношений, возрастают и быстро изменяются требования к качес-